

## Výročná správa Zachráňme hrady za rok 2023

Zachráňme hrady je záujmovým združením právnických osôb, ktoré vykonávajú dobrovoľnícku činnosť na obnove, prevádzke historických objektov.

Dátum vzniku združenia: 7.8.2002  
Sídlo združenia: Skala 668/3, 01901 Ilava  
Korešpondenčná adresa: Kukučínova 4, 900 01 Modra

Web: [www.zachranmehrady.sk](http://www.zachranmehrady.sk)  
IČO: 37857401  
Účet: SK35 0200 0000 0031 2222 7557

Čestný predseda: František Kostroš

Orgány združenia:

### Správna rada:

34 členov: **Stanislava Blahová** – Združenie na záchranu stredovekého architektonického dedičstva nitrianskeho kraja LEUSTACH, **Eduard Gajdoš** – Zachráňme hrad Slanec, **Milan Gladiš** – Združenie Kamenná veža, **Jaroslav Gorás** – Zemplínsko-užská hradná cesta, **Miloslav Haľama** – HRADČAN, **Erik Herceg** – Dubova Colonorum, **Peter Herceg** – Katarínka, **Lubomír Hutka** – Pro futuro hradu Čičva, **Lubomír Chobot** - Združenie na záchranu Lietavského hradu, **Mojmír Choma** – Hrad Tematín, **Vladimír Kaminský** – Združenie na záchranu Zborovského hradu, **Andrej Košút** – CASTRUM GHYMES, **Juraj Kubeš** – Čierny hrad, **Albert Loydl** – Združenie Rondel, **Stanislav Macinský** – Združenie na záchranu Brekovského hradu, **Helena Mackovjaková** – Občianske združenie Castrum Thorna, **Mária Majirská** – Kapušany pre všetkých, n.o., **Peter Martinisko** - Historicko-astronomická spoločnosť, **Ratibor Mazúr** – Združenie na záchranu hradu Revište, **Jozef Mihálik** – Združenie priateľov Hričovského hradu, **Rudolf Mlich** - Združenie na záchranu Starého hradu - castrum Warna, **Tomáš Čapistrák** – Občianske združenie Novum Castrum, **Jozef Rejta** – Hradba Šariš, **Peter Sater** – Občianske združenie APPONIANA, **Martin Sárossy** – Rákociho cesta, **Juraj Slivka** – KLÁŠTORISKO o.z., **Lucia Sukeľová** – Združenie na záchranu Jasenovského hradu, **Michal Svateník** – Donjon, **Miroslav Tichý** – Združenie hradu Bystrica, **Rastislav Uhrovič** – Združenie na záchranu hradu Šášov, **Iveta Vaňková** – Diadém - združenie záchrany hradu Blatnica, **Martin Varga** - Občianske združenie Hrad Uhrovec, **Jaroslav Vokoun** – Občianske združenie Hrad Čeklís, **Monika Winczerová** - Castrum Sancti Georgii.

Predseda združenia: Ratibor Mazúr 0905-645946

Podpredseda združenia: Peter Herceg

Dozorná rada: Lubomír Chobot – predseda, Helena Mackovjaková, Rastislav Uhrovič

## **Zasadnutia Správnej rady Zachráňme hrady**

Dátum – miesto – predseda združenia

26.02.2002 – Lietava, ustanovujúca schôdza

16.03.2002 – Lednica, 1. zasadnutie Správnej rady ZH, predseda Miloš Matúšek

11.05.2002 – Muráň, 2. – Miloš Matúšek

14.09.2002 – Sklabiňa, 3. – M. Matúšek

18.01.2003 – Oponice, 4. – Miloš Matúšek

05.04.2003 – Sklabiňa, 5. – Miloš Matúšek

31.05.2003 – Sklabiňa, 6. – Miloš Matúšek

14.02.2004 – Kovarce, 7. – Michal Svateník

11.12.2004 – Lietava, 8. – Michal Svateník

17.12.2005 – Sklabiňa, 9. – Michal Svateník

17.03.2007 – Sklabiňa, 10. – František Kostroš

01.08.2008 – Lednica, 11. – František Kostroš

07.03.2009 – Šášovské Podhradie, 12. – František Kostroš

27.02.2010 – Sklabiňa, 13. – František Kostroš

26.02.2011 – Krupina, 14. – František Kostroš

17.03.2012 – Lednica, 15. – Peter Martinisko

09.03.2013 – Folkušová, 16. – Peter Martinisko

22.03.2014 – Lietava, 17. – Peter Martinisko

14.03.2015 – Sklené Teplice, 18. – Stanislav Macinský

12.03.2016 – Štrba, 19. – Stanislav Macinský

11.03.2017 – Divín, 20. – Ratibor Mazúr

14.04.2018 – Zvolen, 21. – Ratibor Mazúr

30.03.2019 – Bardejov, 22. – Ratibor Mazúr

10.04.2021 – online, 23. – Ratibor Mazúr

20.03.2022 – Svätý Jur, 24. – Ratibor Mazúr

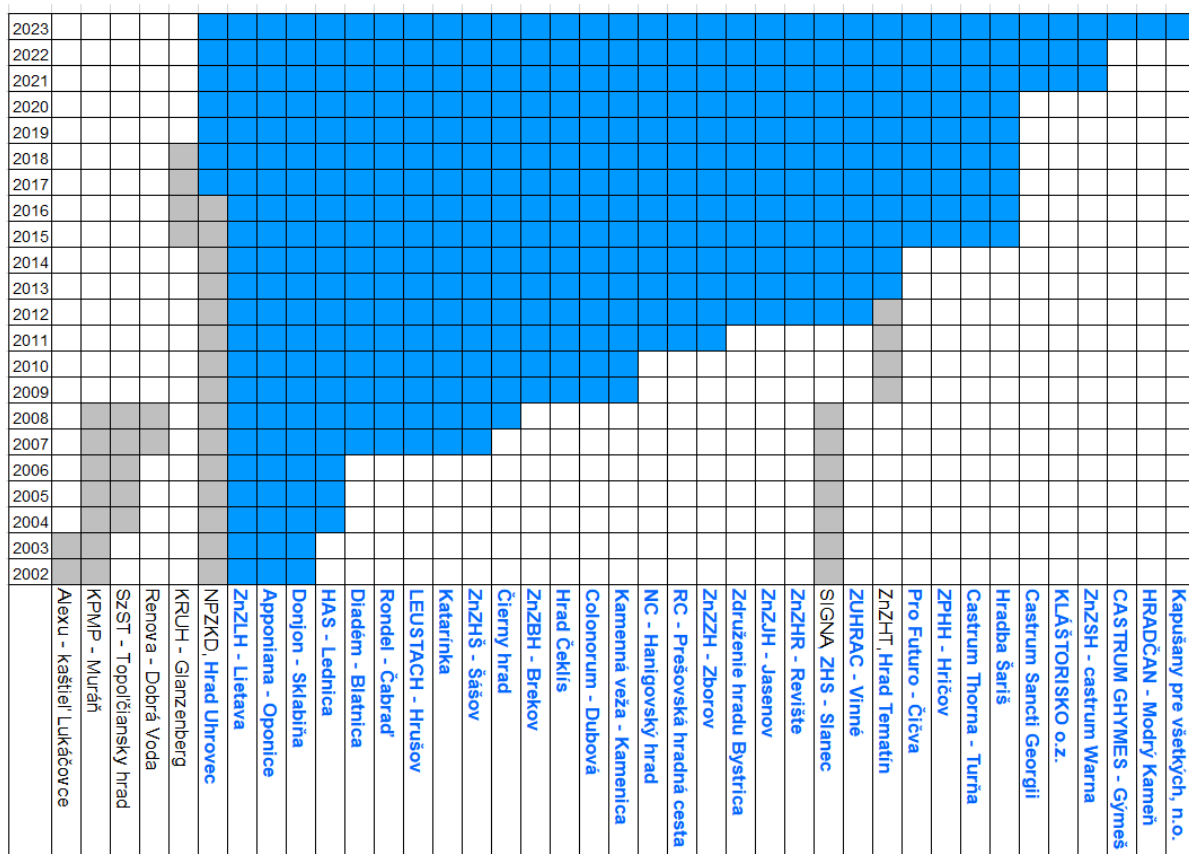
18.03.2023 – Sklabiňa, 25. – Ratibor Mazúr

V roku 2023 malo združenie Zachráňme hrady 34 členských organizácií, ktoré pôsobili na záchrane, obnove a údržbe 37 pamiatok.

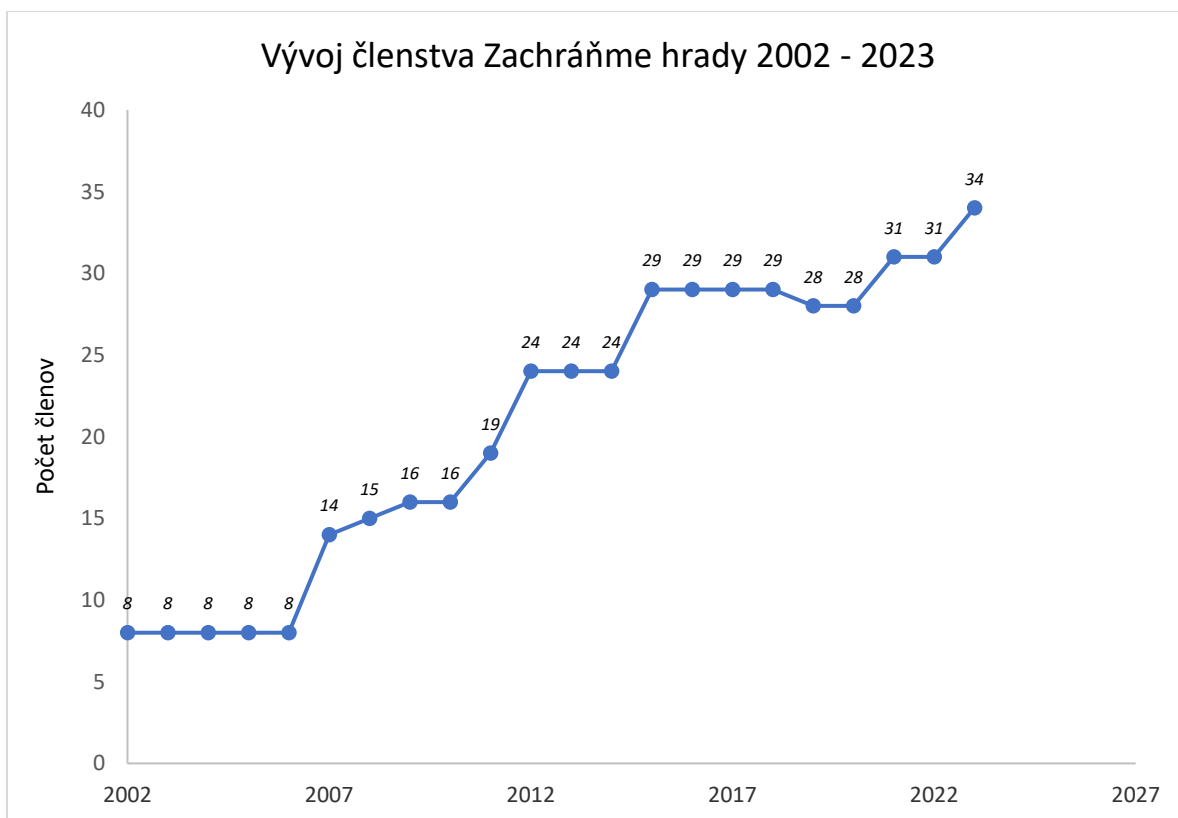
<b>Združenie</b>	<b>Pamiatka</b>
CASTRUM GHYMES	Gýmeš
Castrum Sancti Georgii	Biely Kameň
Čierny hrad	Čierny hrad
Diadém - združenie záchranu hradu Blatnica	Blatnica
Donjon	Sklabiňa
Dubova Colonorum	Sedliacka Dubová
Historicko-astronomická spoločnosť	Lednica
Hrad Tematín	Tematín
Hradba Šariš	Šariš
HRADČAN	Modrý Kameň
Kapušany pre všetkých n.o.	Kapušany
Katarínka	Katarínka
KLÁŠTORISKO o.z.	Kláštorská
Občianske združenie APPONIANA	Oponice
Občianske združenie Castrum Thornia	Turňa
Občianske združenie Hrad Čeklís	Čeklís
Občianske združenie Hrad Uhrovec	Uhrovec
Občianske združenie Novum Castrum	Hanigovský hrad
Pro futuro hradu Čičva	Čičva
Rákociho cesta	Lipovský hrad, Soľnohrad, Šebeš, Obišovský hrad
Zachráňme hrad Slanec	Slanec
Združenie hradu Bystrica	Bystrica
Združenie Kamenná veža	Kamenica
Združenie na záchranu Brekovského hradu	Brekov
Združenie na záchranu hradu Revište	Revište
Združenie na záchranu hradu Šášov	Šášov
Združenie na záchranu Jasenovského hradu	Jasenov
Združenie na záchranu Lietavského hradu	Lietava
Združenie na záchranu Starého hradu - castrum Warna	Starhrad
Združenie na záchranu stredovekého architektonického dedičstva nitrianskeho kraja LEUSTACH	Hrušov
Združenie na záchranu Zborovského hradu	Zborov
Združenie priateľov Hričovského hradu	Hričov, Súľov
Združenie Rondel	Čabrad'
Zemplínsko-užská hradná cesta	Vinné

Obr. 1: Vývoj členstva v Zachráňme hrady

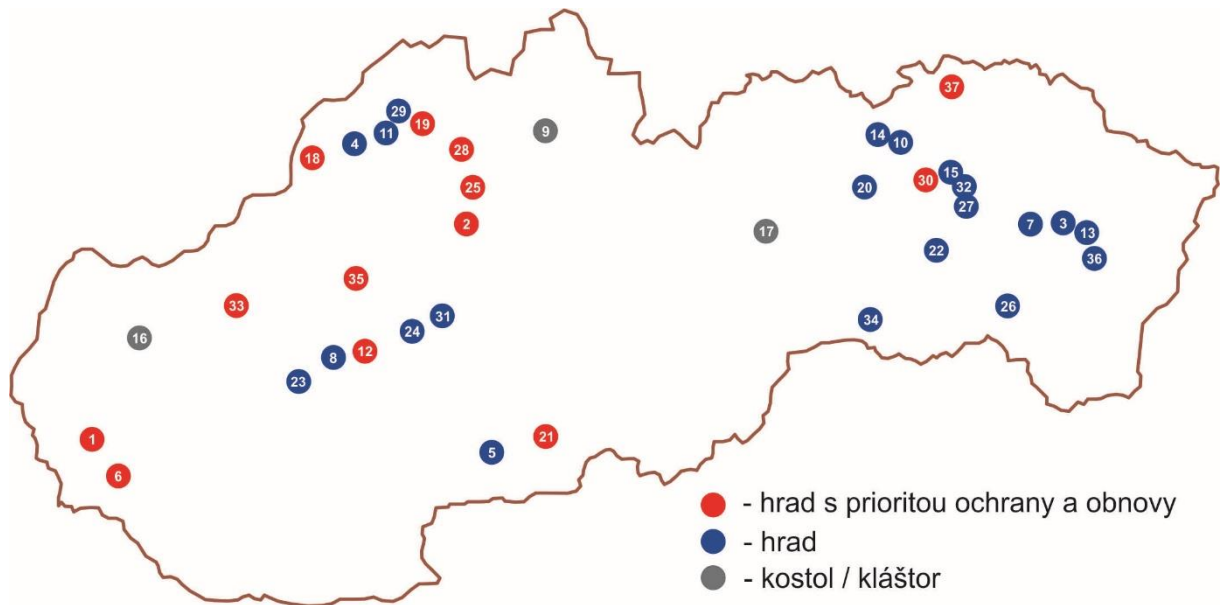
■ – členstvo aktívne ■ – zaniknuté



Vývoj členstva Zachráňme hrady 2002 - 2023



Obr. 2: Historické objekty, na ktorých v roku 2023 vykonávali dobrovoľnícku činnosť členská organizácia Zachráňme hrady.



1. Biely Kameň	11. Hričov	21. Modrý Kameň	31. Šášov
2. Blatnica	12. Hrušov	22. Obišovský hrad	32. Šebeš
3. Brekov	13. Jasenov	23. Oponice	33. Tematín
4. Bystrica	14. Kamenica	24. Revište	34. Turňa
5. Čabrad'	15. Kapušany	25. Sklabiňa	35. Uhrovec
6. Čeklís	16. Katarínka	26. Slanec	36. Vinné
7. Čičva	17. Kláštorisko	27. Sol'nohrad	37. Zborov
8. Čierny hrad	18. Lednica	28. Starhrad	
9. Dubová	19. Lietava	29. Súľov	
10. Hanigovský hrad	20. Lipovský hrad	30. Šariš	

### Plán činnosti združenia Zachráňme hrady na rok 2023

1. Zasadnutie správnej rady ZH
2. Jesenná konferencia ZH
3. Zborník Zachráňme hrady II.
4. Správa o stave hradov na Slovensku za rok 2021
5. Správa o stave hradov na Slovensku za rok 2022
6. Mapa členov ZH na zbieranie samolepiek
7. Stretnutia na MKSR
8. Stretnutie na MINCRS
9. Noc hradov a zručností

## Správa o činnosti združenia Zachráňme hrady za rok 2023

13.3.2023 - predseda a podpredseda ZH rokovali na Ministerstve kultúry s Radoslavom Ragačom ohľadom budúceho pokračovania financovania záchrany pamiatok.

18.4.2023 - konferencia MKSR k projektu „Ľudia a hrady“ v Bratislave v hoteli Bôrik s účasťou 3 členských združení, ktoré sa do projektu zapojili (OZ Hradčan, ZnZH Revište, ZnZH Šášov). V diskusii zaznela pozitívna odozva na Správu o stave hradov.

1.5.2023 - mimo plánu činnosti ZH sa k iniciatíve združenia Donjon pod názvom „Rezolúcia o strechách“ s cieľom vyvolať odbornú diskusiu na úrovni Pamiatkového úradu a MKSR k problematike ochrany obnovených hradov priznanými strechami sa pripojilo 15 členov ZH.

13.6.2023 - rozhovor s predsedom a podpredsedom ZH o financovaní obnovy hradov v relácii Kontakty v Slovenskom rozhlase. <https://www.rtvsk.sk/radio/archiv/11380/2093949>

Vydanie mapy členov ZH na zbieranie nálepiek „Cesty panovníkova rytierov“ – podpora návštevnosti hradov (iniciatíva Združenia na záchranu Lietavského hradu)

Petíciu za systematické financovanie záchrany kultúrnych pamiatok a za obnovenie projektu „Zapojenie nezamestnaných do obnovy kultúrneho dedičstva“ pripravil petičný výbor: Ratibor Mazúr, Rudolf Mlích, Ľubomír Chobot a Peter Sater. Petícia bola spustená tlačovou konferenciou na hrade Lednica 28.6.2023 za účasti médií, RTVS, Markíza, TA 3, denník Pravda. Petičné hárkky boli odovzdané na Úrade vlády SR dňa 26.9.2023. Petíciu podpísalo 17.025 ľudí, z toho 2.667 online na [mojapeticia.sk](http://mojapeticia.sk). V odpovedi z Úradu vlády SR zo dňa 4.10.2023 bolo ZH informované o postúpení petície riaditeľke kancelárie ministerky kultúry SR a riaditeľovi kancelárie ministerky práce soc. vecí a rodiny.

26.7.2023 - stretnutie predsedu ZH, podpredsedu a Petra Martiniska na MKSR s ministerkou Sylviou Hroncovou, opätovné vysvetľovanie problematiky financovania záchrany pamiatok.

31.7.2023 - predseda ZH adresoval list premiérovi úradníckej vlády L. Ódorovi aj so zborníkom Zachráňme hrady a Správou o stave hradov za rok 2021. V liste bola vysvetlená aktuálna situácia s financovaním obnovy hradov a informácia o spustení petície spolu so žiadosťou o osobné stretnutie.

V ten deň sa uskutočnilo aj stretnutie na Ministerstve práce soc. vecí a rodiny. Za Zachráňme hrady sa ho zúčastnili L. Babuščák, P. Martinisko a M. Tichý, za MPSVaR gen. riaditeľka sekcie práce P. Maškulíková. Cieľom jednaní bolo zistiť postoj MPSVaR ku pokračovaniu programu obnovy hradov so zapojením nezamestnaných. MPSVaR nevidí možnosť v programe pokračovať z eurofondov dôvodu zmenených podmienok v programovom období 2021 - 2027 a navrhuje zapojenie sociálnych podnikov.

19.8.2023 - podujatie „Noc hradov a zrúcanín“ organizovalo 7 členov ZH: Katarínka, Revište, Starhrad, Turňa, Jasenov (20.8.), Lednica a Bystrica (26.8.).

22.8.2023 - Rozhovor s predsedom ZH uverejnený v Hospodárskych novinách o petícii.

17. – 19.11.2023 - Jesenná konferencia ZH v rekreačnom zariadení Lesov SR Antonstál pri Nemšovej za účasti 24 členských organizácií. Príspevky hostí:

Ing. Martina Lamačková, TSK: Financovanie záchrany pamiatok v pôsobnosti TSK  
Mgr. Ivan Farárik, Pro Monumenta: Ošetrovanie dreva v exteriéri  
Mgr. Antonín Šimčík: Návrh prezentačných priestorov v historickom objekte  
Ing. Stanislav Hošek, Mapei: Systémy a výrobky Mapei pri obnove historických stavieb  
Mgr. Peter Horanský, Pamiatkový úrad SR: Metodika torzálnej architektúry  
Mgr. Peter Pastier, Hrad Beckov n.o.: Hospodárenie a efektívna prevádzka hradu Beckov  
Ing. arch. Michal Vaňo, Ing. arch. Lukáš Vasko: Vybrané príklady projekcie na hradoch  
Ing. arch. Róbert Erdélyi, PhD. Predprojektová a projektová príprava obnovy NKP (dobré príklady Krásna Hôrka)  
Ing. Róbert Dobiš, generálne riaditeľstvo Lesov SR: Postup pri žiadosti o výpožičku pozemkov v správe Lesov SR, na ktorých sa nachádza NKP.

19.11.2023 - tlačová správa so závermi jesennej konferencie ZH

12.12.2023 - predseda ZH, Ladislav Babuščák a Jaroslav Gorás sa zúčastnili rokovania so štátnym tajomníkom MKSR Máriom Maruškom za účelom vysvetlenia problematiky financovania záchrany pamiatok a hradov opravovaných pod ZH a podpore MKSR.

Na pomoc hradu Sklabiňa postihnutého požiarom členské združenia a sympatizanti prispeli na účet ZH sumou 518,39 €, ktorá bola poukázaná hradu Sklabiňa.

Získané dotácie:

- 5000 € z programu MKSR Obnovme si svoj dom 1.3 na projekt „Zborník Zachráňme hrady II., Záchrana historických ruín občianskymi združeniami v rokoch 2018 – 2022“
- 500 € z programu Trenčianskeho samosprávneho kraja na Konferenciu Zachráňme hrady 2023

Firma Sievert SK v spolupráci so ZH vyhlásila 3. ročník súťaže o prímes do malty TUBAG. Uspel hrad Plaveč (3,4 tis. hlasov), na ktorom pôsobí členské združenie ZH – Rákociho cesta a združenie Sine Metu (4,3 tis. hlasov) záujemca o členstvo v ZH pôsobiaci na zaniknutom kláštore v Gombaseku.

---

Výška členského príspevku v roku 2023: 30 €

Nové členské organizácie prijaté v roku 2023: 3

- HRADČAN (Hrad Modrý Kameň)
- Kapušany pre všetkých n.o. (Hrad Kapušany)
- Castrum Ghymes (Hrad Gýmeš)

Zaniknuté členstvo v roku 2023: 1

- Hrad Tematín - vystúpenie zo Zachráňme hrady k 31.12.2023 na vlastnú žiadosť

**Finančná správa združenia Zachráňme hrady za rok 2023****Príjmy**

Stav na účte k 1.1.2023 .....	6 973,74 €
Stav v pokladni 1.1.2023 .....	817,88 €
Členské príspevky .....	1 110,00 €
Sponzorské dary a príspevky .....	3 990,00 €
Predaj Zborníka I. ....	505,00 €
Predaj Zborníka II. ....	13 660,80 €
Dotácie (MKSR, TSK) .....	5 500,00 €
Príspevok na pomoc hradu Sklabaňa .....	568,39 €
<b>Spolu príjmy .....</b>	<b>33 125,81 €</b>

**Výdavky**

Poplatky banka .....	37,80 €
Webové náklady .....	17,88 €
Výroba Správy o stave hradov za rok 2021 .....	1 925,60 €
Výroba Zborníka I. ....	22 800,15 €
Mapa členov ZH na zbieranie nálepiek .....	787,00 €
Zasadnutie Správnej rady .....	400,00 €
Jesenná konferencia .....	4 644,61 €
Služobné cesty .....	290,64 €
Príspevok na pomoc hradu Sklabaňa .....	518,39 €
<b>Spolu výdavky .....</b>	<b>31 422,07 €</b>

**Súhrn k 31.12.2023**

Účet k 31.12.2023 .....	1 811,68 €
Pokladňa k 31.12.2023 .....	737,38 €
<b>Spolu</b>	<b>2 549,06 €</b>

**Vyjadrenie k správe o činnosti a finančnej správe za rok 2023**

Dozorná rada združenia Zachráňme hrady pri kontrole činnosti a hospodárení združenia Zachráňme hrady nezistila porušenia platných právnych predpisov SR ani stanov združenia.

Lubomír Chobot, predseda Dozornej rady Zachráňme hrady  
Schválené Správnu radou združenia Zachráňme hrady

V Žiline 16.3.2024